

Az öregségi nyugdíj összegét az elismert szolgálati idő és a figyelembe vehető havi átlagkereset alapján kell megállapítani.

Az öregségi nyugdíj mértéke

A nyugdíj mértéke a megszerzett szolgálati idő teljes éveken (365 naptári napban) meghatározott tartama alapján százalékos mértékben kerül meghatározásra.

Mely évek keresetei alapján kell a nyugdíj alapját képező havi átlagkeresetet kiszámítani?

Az öregségi nyugdíj összegét 1988. január 1-jétől a nyugdíj megállapításának kezdő napjáig elért - személyi jövedelemadó is tartalmazó - keresetek, jövedelmek havi átlaga alapján kell meghatározni, ha az igénylő rendelkezik ezen időszak legalább fele részére keresettel, jövedelemmel. Amennyiben az igénylő az ún. **átlagszámítási időszak** fele részére nem rendelkezik keresettel, jövedelemmel, a hiányzó napokra az 1988. január 1-je előtti, legközelebbi időszak keresetei, jövedelmei vehetők figyelembe.

Ha ez sem áll rendelkezésre, akkor a hiányzó időre érvényes minimálbért kell számításba venni.

Mi az osztószám?

Az osztószám a biztosításban töltött idő azon napjainak száma, amelyre a biztosítottnak keresete, jövedelme volt.

Az osztószám megállapításánál a heti pihenőnapokat, a munkaszüneti napokat és a szabadnapokat is figyelembe kell venni.

Nem kell számításba venni az osztószám meghatározásánál a fizetés, díjazás nélküli időszakokat, így különösen a fizetés nélküli szabadság, a táppénz, a terhességi-gyermekágyi segély, a gyermekgondozási díj, a baleseti táppénz, a katonai (polgári) szolgálat időtartamát.

Hogyan kell a nyugdíj összegét kiszámítani?

A nyugdíj alapjául szolgáló átlagkereset kiszámítása során 2007. december 31-ét követően a figyelembe vehető kereseteket, jövedelmeket nemcsak azok személyi jövedelemadó tartalmával kell csökkenteni, hanem a keresetekből, jövedelmekből levonandó járulékok összegével is, ideértve az egyéni nyugdíjjárulékot, a magán-nyugdíjpénztári tagdíjat, az egyéni egészségbiztosítási járulékot és a munkavállalói járulékot, illetve vállalkozói járulékot (a 2009. december 31-ét követően megszerzett jövedelem esetében az egyéni nyugdíjjárulékot, a magán-nyugdíjpénztári tagdíjat, az egyéni egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulékot). Az 1988. óta a nyugdíjazásig elért kereseteket, jövedelmeket az azok megszerzésekor érvényes mindenkor szabályok szerinti járulékmértékeknek megfelelően kell csökkenteni. (Ettől eltérően az 1991. évben munkavállalói járulék címén 0,2 százalékot, 2006. évben egészségbiztosítási járulék címén 4,6 százalékot, munkavállalói járulék címén 1,1 százalékot kell levonni.) A levonandó személyi jövedelemadót a kereseteknek, jövedelmeknek a fentiek szerinti, járulékokkal csökkentett összegére vonatkozóan kell kiszámítani, méghozzá a jövedelem megszerzésekor érvényes szabályoknak megfelelően.

A 2009. december 31-ét követő időponttól megállapításra kerülő nyugellátások összegének meghatározás során az említett időpontot követően elért keresetek, jövedelmek figyelembevétele során az SZJA törvény szabályaira is figyelemmel kell lenni, tehát a járuléktalanított keresetek adóját azok 27 %-kal növelt összege alapján kell meghatározni.

A havi átlagkereset megállapítása során a nyugdíjazást megelőző naptári év előtt elért keresetet, jövedelmet az országos nettó átlagkereset egyes éveken történő növekedését alapul véve a nyugdíjazást megelőző naptári év kereseti szintjéhez kell igazítani („**valorizálás**”).

Az így meghatározott kereset, jövedelem együttes összegét el kell osztani az átlagszámítási időszak azon napjainak számával (az **osztószámmal**), amelyre a biztosítottnak keresete volt.

A kapott napi átlagot meg kell szorozni 365-tel (éves átlag) és el kell osztani 12-vel (havi átlag).

Az ismertetett módon kiszámított havi átlagkeresetet egy bizonyos összeg felett csak korlátozott mértékben lehet figyelembe venni. **Ez az ún. degresszió.** A korlátozás mértékét és a jövedelem-határokat a Kormány évente rendeletben határozza meg.

Ha a **2011. december 31-ét követő és 2013. január 1-jét megelőző** időponttól megállapításra kerülő saját jogú nyugellátás alapját képező havi átlagkereset **372 000 forintnál több**, akkor
a) a 372 001-421 000 forint közötti átlagkereset kilencven százalékát,
b) a 421 001- feletti átlagkereset nyolcvan százalékát,
kell a saját jogú nyugellátás megállapításánál figyelembe venni.

Mit jelent a valorizáció?

A **nyugdíj összegének kiszámítása során** az 1988. január 1-jétől a nyugdíjazást megelőző napig elért keresetet az országos nettó átlagkereset egyes években történő növekedését alapul véve kell a nyugdíjazást megelőző év kereseti szintjéhez igazítani, valorizálni. **A valorizációs szorzószámok kormányrendeletben történő meghatározására - az előző évi statisztikai adatok ismeretében - legkorábban a tárgyév február, március hónapjában kerülhet sor.**

Van-e az öregségi nyugdíjnak minimum összege?

Igen. A megállapításra kerülő öregségi teljes nyugdíj összege Korm. rendeletben meghatározott összegnél nem lehet kevesebb, ha a havi átlagkereset ezt az összeget eléri. Ha az öregségi teljes nyugdíj alapját képező havi átlagkereset nem éri el az öregségi nyugdíj legkisebb összegét, a nyugdíjat a havi átlagkeresettel azonos összegben kell megállapítani.

Amennyiben az igénylő csak öregségi résznyugdíjra szerzett jogosultságot (azaz szolgálati ideje nem éri el a 20 évet) öregségi résznyugdíját akkor is a nyugdíj alapját képező havi átlagkeresetnek a szolgálati időtől függő százalékában kell megállapítani, ha az nem éri el az öregségi nyugdíj legkisebb összegét, mivel az öregségi résznyugdíjnak minimum összege nincs.

Jogszályok:

1997. évi LXXXI. törvény
168/1997.(X. 6.) Korm. rendelet
2011. évi CLXVII. törvény